

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرط قلم

۱۲۲۶

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنونيه قبول اولنور

درج ابدلته بن آثار اعاده اولنور

دينه، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات، سياست، و باطامه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه و نه بحث ايدر و هفته ده بر نشر اولنور.

آبونه بدلى

سنه لكى

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵	۳۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرائق

صاحب و مؤسسلرى :

ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريلىر سه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير

بن اسکیدن بری بوفرنکارک سیاستلریله اشتغال ایتش اولدیغمدن هر وقت کورورم که بوفرنکارک، بتون اوروبا دول معظمه سی دایما دوستلقدن دم اورورلو، فقط بر فرصتی ده کتیردیعی دایمزه بنمکدن اصلا چکنمزلر.

التمش سنه مقدم برنجی نیقولابو کونکی (فرانسواوزوف) ایله ملاقاتنده اسلامک یریوزندن قالدیرلمسی ایچون مذاکره ایدرلردی. او وقت برنجی نیقولادیمشدی که: «خرستیانلق وانسانیت نامنه دنیادن اسلامیتک قالدیرلمسی ایچون اولا ترکیانک قالدیرلمسی لازم در. وبونک ایچون لازم کلن تدابیرده جزئی بر فرصتی قاجیرماق، دایما حکومت عثمانیه نک باشنه بر بلا چیقارماق، اونی اوغراشدیره اوغراشدیره طاقتسز بر حاله کتیرمکدر.» بوسوزلری تاریخلر ضبط ایتش در. (مسئله شرقیه) نامیله تألیف اولمش کتب افرنجیه نک کافه سنده بو عبارده وارد در.

اوروپالیرک بو کون بتون آرادقیری مملکتک اداره سنده تورکلرک عدم استعدادینی کوسترمکدر. حتی بونک ایچون علیهمزده کیزلی اتفاقلریله یامیشلردر. هر نه قدر مطبوعات ظاهرده بو کورلمه مش سده کیزلی معاهدلر اولدینی اربانجه معلوم در. بن روسیه ده بولوندیغ زمان بو معاهدلردن بر قاچ دانه سنی کوردم. هپ ترکیانک علیهنده تصور اولونمش شیلر. اولا اداره یه عدم استعدادینی اثبات ایده جکلر، صوکر صایلرک مالی، املاکی بر وصی طرفندن اداره اولوندیگی کبی تورکلرده بر وصیه محتاج در دیه جکلر، وضع یده باشلایه جکلر، صوکر آلابدیکنه تقسیم...

ایشته شیمدی اوروپانک یالکز تورکیا دکل، بتون عالم اسلام حقدنکی بولیمه سی بو مرکز در. ایشته فاس، ایشته ایران کوز اوکنده. بو بولیمه ایله او قدر اسلام مملکتلرنی محو ومنقرض ایلدیلر که صایمقله بتمز. بر عصر اولکی حدود اسلامیه ایله شیمدیکی حدود مزی دوشونورسه که بو حقیقی آب آشکارا کلارز.

بو حقیقی اک زیاده آکلامق، اوکا کوره اساسلی تدبیرلر اتخاذ ایتک، بتون آرادنکی اختلافلری ترک ایله ال اله ویره رک تعالی وترقی به چالیشمق وبتون دنیاده کی مسلمانلرک انتباهنه یدشدار اولمق بورایه عأدر. مقام خلافتک حیاتی، یالکز بوراده بولونان برقاچ میلیون تورکلک، یکر می میلیون قدر مسلمانلرک حیاتی دکلدر. بورانک حیاتی بتون عالم اسلامک حیاتی در. بتون دنیاده کی مسلمانلر بو حیاته علاقه دارد در.

زیرا بو کون اسلاملر طرفندن اوروپالیره قارشى سوز سويلک وظیفه سنی ایفا ایده جک بشقه بر دولت مستقله یوقدر. شو حالده بقاسی ایچون چالیشمق بتون عالم اسلام ایچون چالیشمق در.

بونک ایچون چالیشمق جق آدملر، بنم بیلدیکم، ینه شو علما سلسله سی در که بونلر الحمد لله آق ایله قره بی تفریق ایتشدر. هر شیئی اکلامش، ادراک ایتش بر سلسله در. وهر مملکتده بتون مالی اسلامیه، بتون مسلمانلر کال امنیتله هر شیئی علما یه تسلیم ایتشدر. هیچ بر مملکت

صرده یهودیلرله خرسیتیانلر مسیحک شخصنه متعلق بعض مسائل فرعیه دن بشقه اساس عقائده ارالرنده براختلاف یوق ایدی. حضرت عیسانک تن وقانندن کنایه ایام معلومه ده کلیسالرده جماعته توزیع ایدیلان اکمک ایله شراب عادت من القدیم یهودیلرجه مستعمل ومعروف بر رسم آیین ایدی. وداثما صفره لرنده بواصول جاری ایدی حتی رسم توزیمده خاصه قرمزی شراب استعمالی و اکمکی پارچه لقی اصولی واول اثنا ده ایرادی معتاد اولان کلمات عینیه یهودیلرجه جاری ومستعمل اولان اصول والفاظدن عبارتدر. وبومرسم آیینی خرسیتیانلر دخی کلیساده اجرا ایتیوب خانه لرنده اجرا ایلدیکلرنی (بولص) انجیلنده ذکر وروایت ایدیور. احتمالکه رهبان نصاری بورسم توزیمده یهودیلردن فضله اوله رق حضرت مسیح عأد بعض کلمات علاوه ایلرلر انجق اساس اعتباریله بفرق واختلاف یوقدر بونی (اسکالکیر) نام راهب اعتراف ایلدیکی کبی (بوسکطورس) واحبار یهودک انارینی اوقویان راهبلر اعتراف ایدیورلر.

انجق اوائلده کی نصر ا حضرت (مسیحک) ابن الله اولدیغه وتثلیته وروح القدسه اینانمدقیری کبی عیسی نامنه تضرع ونیاز ایتزلر ونه کندیلری ونه یهودیلر بویه بر مسیحک ورودینی بکلمزلر ایدی. وبونی اعتقاد عادتاً شرک وکفر اولدیغندن بوکا قائل اولانلری قتل واعدام ایلرلر ایدی نته کم راهبلردن (اتین) حضرت عیسا قوتک صاغ طرفنده اوطوریور دیمسندن طولانی اعدامه محکوم اولدینی (بولص) انجیلنده ذکر وتحریر ایلدیکی کبی (کالیفاس) حضرت عیسیایه (سن اللهک اوغایمسین؟) دیو وقوعبولان سوائله حضرت مسیح جواب ویرمش اولدینی (متی) انجیلنده ثبت وتقریر ایدیور. حالبوکه یهودیلر الله اوغلی تعیرینی مقام احترامده علی الا کثر صلاح حال ایله متصف آدملره اطلاق ایلدیکلری کتب عبرانییه، مصرح ومسطوردر. کالیفاس ده بو سئوالی بومعا ایله ایراد ایتشیدی.

حضرت عیسانک بعثت ووفاتی عقائد موسویه نی اصلا وقطعاً نسخ وتغیر ایلامش اولدینی باشده حواریون اولدینی حالده مدت مدیده خرسیتیان کنیسالرنده عقائد مذکورنک حکمفرما اولمسیله مبتدر.

طهوزنجی قرن فرانس:

مسلمانلری کیم اویاندره جق؟ ..

شهرزاده اتحاد وترقی قلوبنده

سباع شریبر عبدالرشید ابراهیم افندی حضرتلری طرفنده

خواجہ افندی اربا وودان مسئله سنک باهیتی، اسباب پسیقو لوژیه سنی وحکومتک اتحادیتنه مجبور اولدینی خط حرکتی وبو مسئله دن متولد تاثرات قلبیه سنی اظهار و بیان ایتدیلر. بنده بو مناسبتله، کندی نقطه نظر مه کوره، بر قاچ سوز سويلک ایسترم.

یوقدرکه اوراده مسلمانلر هر شیلرینی علمایه تسلیم ایتسون . بوکون هر نه قدر علمانک شانی تنزل ایتمش سه ده ، نفس الامر ده اهلینک قلیلر نه ابدی بر ایزه ، بر موقع احترام موجوددر . حتی ممالک عثمانیه نه زده یه کتدمسه کوردم که بتون اهالی بتون قلیله علمایه مربوط ، هر خیری علمادن بکله مکده .

مادام که مسلمانلرک قلیلر نه علمایه قارشی یوقدر خلوص ، یوقدر اعتماد وار ؛ بوکا مقابل اصحاب عمامه دخی انلرک تنویر و تعالیسی ایچون غیرت و فعالیتده بولونمازلر سه ، بزم تأسفمز شویله دورسون ، بتون اخلاف اسلامک مؤاخذه لرندن قورتوله مایه جقلردر .

بوحبت و توجه قارشی علمانک وظیفه سی پک بیوک و پک مهمدر . کرک امور اداره و سیاسی بی ، کرک احوال حاضر و آتی بی ا کلامق علمانک وظیفه سیدر . چونکه بزده مطبوعات یوقدر . واقعا بعض یومی غزتله رچیقار . فقط اونلر بوملتک مطبوعات ، بوملتک افکار عمومی سی . میدره زرده ؛ اونلرک حالی تعریف ایچون بر جمله ایله اکتفا ایده جکم : « مذبین بین ذلک لا الی هؤلاء ولا الی هؤلاء » . بوکون دارالخلافه مسلمانلری مع التأسف مطبوعات ملیه دن محرومدرلر . شیمدی اوقومق یازمق تعمم ایتدیکی ایچون غزتله لری اوقومیورلر ، اوقومق اقتدارینی حائز اولدقلری زمان ایسه الیرینه آلمایه جقلری شبه سزدر . اونک ایچون بزده افکار عمومی اوکنده علمانک بیوک موقعی واردر .

شو حالده علما مملکتک استقبالی نه یه متوقفسه اهالی یه آ کلامقله مکلفدرلر . بوکون شایع اولمش اولله حوادثلر وار که ملتک قلیله وهم چو کدیرمش ، ماتی امیدسزلکه سوق ایدر . ماتی تنویر ایتک ، دشمنلرک حیللرندن ، بدخواهانلر اشاعتندن قورومق علمایه دوشه ناک بیوک وظیفه در ، بورجدر . بر ملت ایچون حال یأس ای برشی دکدر . چونکه صوکر ا قوای مادیه و معنویه سنه خال کلیر . بونک ایچون ملتیه جسارت ، قوه حاکمه و قوه عسکریه سنه متانت و یرمک ایچون علما ملتک استقبالی غایت روحلی کوسترملی که شانلی عسکرلرک شاننه بر قاج قات دها شان و غیرت کلسون .

بونک ایچون بن کچن قونفراسلرکم برنده طلبه نک عسکره دخالتی حقنه بر فکر درمیان ایتشدم . فی الحقیقه بن بو فکر واعتقادده ییم . چونکه بوکون عسکر من جاهلدر . بونلری مطبوعاتله تنویر پک مشکلدر . شو حالده اوقور بازار آدملر طرفدن ، خصوصیه علما صنفندن عسکرلرله لازم کلن افکار ملیه و یریلیرسه ، بومانک استقبالی باشقه درلو اولور . عسکر من بوکون « مغویات عسکریه درسلی » نه پک محتاجدر . هیچ اولماسون بو یولده نشر اولونان آثار مهمه نک عسکرلر آراسنده نشر و تعمیمنه چالیشه جق ارباب حیت و همت لازمدر .

ا کر حقیقه فداکار ، ملتک منفعتی بحق تقدیر ایدر ، منور افکر مقدار کافی طلبلر من اولسه یدی آرز زمانده چوق بیوک استفادلر ایدردک . فقط نه چاره که طلبه من عسکرلکدن مزاردن قورقار کی خشیث ایدرلر . بویله می اوللی ؟ دیدیکم طلبه اولسه ، بوکون

عسکرلکی حکومتدن طلب ایدر . سنه ده اوچ آی طلبه عسکر آراسنده بولنورسه ، آنلری روح معرفت و مشروطیتله تنویر غیرت ایدرلر سه بوندن بیوک خدمت اولور می ؟ بکا قلیله طلبه بونی حکومتدن ایسته ملیدر . صوکر ا بوکا مقابل حکومتده ایام شتاده تحصیللرینی تأمین ایتسون . مثلاً بر قاج دانه بیوک مدرسه در یایسون . طلبه نک بتون لوازمی احضار ایتسون . بیچاره لری صحتهمضر رطوبتی مسکنلرندن ، طاش قووقلرندن قورتارسون . نیچون مثلاً طلبه کرام افندیله مخصوص بر قاج قاتلی مکمل بنالراولماسون ؛ نیچون طلبه نک یمکاری حاضریشوب کندیلرینه و یریلیرسه ؛ نیچون طلبه نک منتظم قاریوله لری اولماسون ؛ نیچون طلبه نک کندیلرینه مخصوص کسوه علمیه لرینک شرفی محافظه ایدلسون ؛ حاصلی منتظم بر مکتب کی طلبه نک ده منتظم بر مدرسه حیاتی اوللیدر . طلبه اوراده هر درلو احتیاجنک استکمالندن امین اوله رق صرف تحصیل ایله اوغراشملی . بوکا مقابل سنه ده ایکی ، یاخود اوچ آی ده طلبه مملکتده نشر معارفه غیرت ایتلی ، عسکرلری تنویر ایتلی .

تنویردن مقصدم ، سیاسی تنویر دکل . دیانت جهتی ده کافیدر . عسکرلکه خدمتک علوتی ، احراز شهادتک قدسیتی عسکرک فکرنده یرلشیرسه او اردونک قارشوسنه حقیقلماز . اوروا اردولرینک بوکون قوه مادیله لری پک مکملدر ؛ فقط قوه معنویه لری مهمات مادیله لرینه نسبتله هیچدر . بر طاقم یکی یکی مسلکدر اوروپاده حیات عسکریه بیوک رخنلر آچمشدر . بو کیدیشه اونلرک آتیشی ، ظلمدر . یالکز قوه معنویه ایله برشی اوله مدینی کی ، منحصر آ قوه مادیله ایله در برشی اوله ماز . احراز موفقیت ایچون هر ایکسی جمع ایتک الزمدر . بونک ایچون عسکرلر مرک بر طرفدن قوه مادیله لری ایچون چالیشلیدی کی ، دیگر طرفدن ده قوه معنویه لری ایچون ابراز غیرت و فعالیتدن کری قالماملیدر .

— طابور اماملری وازی
دیه جکسکیز . الله رحمت ایتسون او طابور اماملرینه . بوسنه حج شریفدن کلیرکن بر طابور امامنه راست کلدیم . عسکرلرله نصیحت ایدیوردی :

« یقین زمانده مهدی حقیقه جق ، سزهیچ برشیته قاریشما یک . . . »
کوردیکزمی نه کوزل درس ! ا کر بتون طابور اماملری عسکره بویله درس و یرلر سه وای او عسکرک حالنه . . .

بو خصوصده بیان حکم ایتک بکا عائد دکدر . بن یالکز بر فکر اولمق اوزره بونی عرض ایدیورم . مملکتک حیاتی ، استقبالی اوزرینه آلانلر البته بومسائل حقنده صرف ذهن ایدرلر . وقتکیز مساعدسه بن باشقه برشی عرض ایتک ایستهرم .

بوکون بتون اوروپاده ایش کورنلر هپ برر سلسله یه مربوط اولانلردر . داغلق اولورسه ایش کورولمز . بالعکس مضرت تولدر ایدر . شیمدی بزم علما بیننده منافرتک ظهوری بوندن نشئت ایدر . آراده اختلاط اولمادیفندن سوء تفهملر وقوعه کلیر . بن ظن

بوعطالتك صوکی انقراض اولدیغنی، بواویوشقلغك نتیجه سی ممت اولدیغنی بیلملی. کوزنی برازا طرفه صالملی ده عبرت آلملی. آغلاملی، متأثر اولملی، یوق یوق، آغلامق فائده ویرمز، ایش یاملی، برتدیر جدی دوشونملی. «بزی اصلاح ایدیکز، بزی بورطوبنی طاش اوجاقلرندن قورتاریکز، بزمده یشامق حقمز وار، بزمده دیگر ارقداشلر، کبی صحی بنالرده اوطورمق، جالیشمق استرز، اونلر کبی بزمده معاملر تعیین ایدیکز. بزمده عمومی ومنتظم درسخانه لرمز اولسون. حاصلی بزم ویران مدرسه لرمزده اصلاح ایدیلسون. بزمه تخصیص اولنان اوقاف بزم ایچون صرف اولونسون...» دیه مشیخته مراجعت ایتلی. بومراجعته برانظام دائر سنده اولملی. مملکتک اسایشنی اخلاص ایتیه رک، حکومتک ایشنی اشکال ایتیه رک مدنی انسانلره یاقیشیر برطرزده مراجعت ایتلی. هر مدرسه دن برر، ایکیشر ذوات طوبالانملی بر عرض حال یاملی، مشیخته ویرملی. طشره لرده کی مدرسه سکائی ده بویه حرکت ایتلی. یاخود اولا بتون مدرسه لر دن، برقاچر ذات برجامعه مثلاً بایزیده بر مجلس عقد ایتلی. مدرسه لرک اصلاحي جاره سی دوشونملی. بمض مقررات اتخاذ ایتلی. برقاچ مرخص تعیین ایدرک مشیخته تبلیغ ایتلی. بوصورتله هرکس «طابه حقیقه» اویامش» دیسون. آرتق طابه تفرقه بی بر اقلی. تفرقه ذاتاً حسدن، نخوتدن، جهالتدن کلیر. آرتق اولیه شیلردن واز کچملی. طلبه؛ آرملرنده غایت کوزل، بتون مملکتک، بتون عالم اسلامک تقدیرینی جلب ایده جک برناسبت، بر رابطه وجوده کتیرملی. یشامق ایچون جاره دوشونملی. زیرا بو حال ایله ای بیاملیسکیز که بومسلک مقدس منقرض اوله جق در. اونک ایچون منتظم قانونلره طلبه یکدیگرینه صیم صیقی باغلاملی. بونی حکومت منع ایده جک دیه قورقماملی. ای بیاملی که حکومت بونی تقدیر ایدر. ذاتاً یاپیله جق شی مشروطیتک یوزی کبی آب آچیق اولملی. طبیعی ایشک ایچنه فساد قاریشیرسه، اغراض شخصیه کیررسه، احتراض باشلارسه حکومت بوکا مساعده ایده مز. اولا جمعیتلر قانونی اوقوملی، جماعتلر قانونی کورملی. اوکا کوره بر مدرسه لر قونفره سی یاملی. سزک بوراده یاپه جفکیز بوکبی خیرلی ایشلر بتون عالم اسلامده تأییراتی کوستره جکدر. فقط هرشیدن اول طلبه؛ ارقداشنه او؛ یان یان باقیشی ترک ایتلی. بیوکلر کوچکلرک قصورینه باقماملی. کوچکلر بیوکلره حرمت ایتلی. آرتق بتون ملت اتحاد ایتلی. زیرا جناب حق بزم دائماً اتحادی، تفرقه دن اجتنابی امر ایدر: واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا... صوک

عالم اسلام

عالم اسلام

و

سیاسیات عمومی

اليوم بين الممال جريان ايدن سياسيات عموميه نك صفحاتي نظر

ایدرم که، علمای حنفیه ایله شافعیه آراسنده، یاخود شیعیه آراسنده کی ضدیت، اسلام ایله نصرانیت آرسنده کی ضدیتدن بیله بیوکلر. بو، نه دن؟ هیچ شبهه سز که بو عدم اختلافدن. نه اونلرک دیدیکنی بزبیلیرز، نه بزم دیدیکمزی اونلر. اونلری بر طرف ایت. عین مذهبده اولانلر آراسنده، مثلاً علمای حنفیه آراسنده ضدیتلر ظهوره کلیر. حالبوکه آراده بر رابطه اولسه بو لزومسز اختلافلره محل قالیرمی؟ اگر بتون علما یکدیگریله علاقه دار اولورسه، بربرندن خبردار اولور. آرا لرنده اختلاف می قالیر. فقط نه قدر شایان تأسف که اوز قارداشلر بربرندن جدا دوشمشلر، یکدیگرینی دشمن ظن ایتمشلر. اولمایه جق مسئله ده بیوک بیوک اختلافلر چیقارمشلر. صوکر ا اونلرک طرفدارلری، مخلصلری اونلره عبادت ایدرجه سنه برمنسوبیتده بولونقلرندن اونلری لایحطی ظن ایله برر طرفی التزام ایدرک بیوک منافرتلره سبب اولمشلر. ملت آراسنده تفرقه چوغالمش.

بودرجه برودت کتیرمک خصوص سنده بالطبع دانتک دخلی یوقدر. بونک منشائی، صرف نفسانی و شهوانی در. اصلاح ایچون چالیشه جق کیمسه یوق. هربری بر یول طوتمش. اوتهدن بری بزم شیخمز بیوک، بورادن بری خایر بزم شیخمز دها بیوک. بویه تفرقه بیودکجه بیومش. امت آراسنده اختلاف چوغالدکجه چوغالمش. عاقبت امت اسلامییه شو کوردیکمز پریشان حاله کلش.

کچکلرده بوراده بر ذات بی دعوت ایتدی کتدم. سلام. کلام، دیرکن شیخک بیوکلرکنندن، عادتاً فوق البشر کرامتندن بحشه باشلادی. کنیدیسی ده ضابطانندن. یا قائم مقام، یا بیکباشی. تعجب ایتدم. خاطر مه بخارالیرکلدی. روس عسکری کلدیکی زمان آپشیدیلر، قالدیلر. نصل مدافعه ایده جکیز، دیه دوشونیدیلر. «سماورلری یاقلم، روسلر کلنجه اوزلرینه صیجاق صولر دوکرز.» دیدیلر. کله لره سریع آتشی طوپلره، توفکلره سماورله مدافعه!... وای کیدی شانلی امت! نه ایدک، نه اولدک! سطوت عادلانه سنه کائنات عرض انقیاد ایدرکن شیمدی بودرجه جهالت، مسکنت ایچره یووارلانسون. زوالی بخارالیر، طاتلی جانلرینی سماورله مدافعه ایده جکلر. باری بو حالدن عبرت آلسلر... نه ممکن. ینه اختلاف، ینه نزاع.

قان آغلانه جق حاللر. بوندن بوراده کی علمانک خبری وارمی؟ بوندن دکل، یاننده کی ولایتدن. حتی ایکی ساعت اوتده کی کوک احوالندن خبری وارمی؟ نه حال در بو؟ طاش اولسه ینه حرکت کایر. علمای کرام ملت آراسنده مذهب چیقارمق، اختلاف تخمی اکک ایچون می یارادلدی؟ اتحاد دعوت ایدن ایات الهیه بی اک زیاده اوقویان، کورن کیملردر؟ ینه خوجه لر دکل؟ او حالده نیچون خوجه لر حالا اتحاد ایده، یور، حالا بر مدرسه لر قونفره سی عقد ایده، یور؟ فقط بویه اولماز. بوندن صوکر بویه یاشانماز. علما اویاملی، درین اویقودن قالملی. انتباه ایتلی. عالم اسلامک حال پریشانیسی کورملی. تونسه مسلمان چوجتلرک جامعه کتمکدن، خاندن منع ایدیلدیکی، فاسده طوپلره مسلمان جامعلری خراب یدیلدیکی ایشتملی. بخاراک انقراضه سور وکندیکنی، ایرانک حییات ممت دقیقه لری کچیرمکده اولدیغنی درین درین تفکرلره دوشونملی.